

man fige, at den er bleven indrettet til om muligt at være en Krigsmaskine, fom kan anvendes i Gruppernes Kamp indbyrdes. Dette er egentlig denne Sags Realitet, den lyder paa, at en fortjent Mand, en Mand, fom mange af os have overordentlig meget til overs for, og mene at skyldte megen Belæring og Oplysning, Bættelse og Fremme i vort aandelige Liv, den lyder paa, at han faar en Understøttelse af Staten, men Sagens Realitet er denne, at her er bygget en Krigsmaskine, fom skal anvendes med det forestaaende Valg for Dje og anvendes saaledes, at der fra den kunde udsendes en giftig Pil, der kunde gennemføre, hvis det kunde gaa heldigt, paa en Gang Højre og det moderate Parti. Jeg mener nu, at det er en stor Synd af dem, der benyttede denne Sag paa den Maade, det forekommer mig, at de Mænd, der gøre dette, røbe megen ringe Interesse for denne Sags virkelige Gennemførelse. Hvis de faa dette fom det egentlige Formaal at udjævne et Misforhold, der er til Stede her i vort Samfund, og fom har udviklet sig under mange forskellige Paavirkninger og mange beklagelige Kombinationer af forskellige Forhold, fom jeg ikke her skal dvæle ved, hvis det virkelig var deres Formaal, vilde de have gaet enhver anden Vej, end de ere gaede, thi Sagen er jo den, at ganske vist er Spørgsmaalet om Dr. Georg Brandes Betydning i vort litterære, i vort aandelige Liv ikke paa nogen Maade et omtvittet Spørgsmaal, det er et Spørgsmaal, der er saa stort, at ethvert Menneffe med en nogenlunde oplabt Sans, med en Smule Dannelse fer dette Spørgsmaal. Man fer, at her er et forunderligt Misforhold til Stede, naar nu den lovgivende Forsamling og den høje Regering opstiller en Række saadanne Forslag om personlige Understøttelser som dem, der følge nærmest efter Forslag Nr. 98, og man faa fer, at der kun er et Mindretal, der fører denne Sag frem. Der er jo aldeles ingen Tvivl om, at denne Mand er langt berømttere end enhver anden af dem, der her nævnes, de kunne ikke sammenlignes med ham. Men derfor vil jeg paa den anden Side ikke bruge det Udtryk om dem, fom det ærede Medlem fra Holbæk Amts 3dje Valgkrets (Tauber) brugte i Gaar, at de samtlige betegnede Middelmaadigheden; det er en meget uretfærdig Dom. Her er yngre Kræfter imellem, af hvilke man kan love sig store Ting, her er ældre Kræfter, der ikke heller i alt Fald burde betegnes paa den Maade. Men alligevel er Forholdet saadant, at der er et stort Misforhold mellem den Mand, fom Forslaget under Nr. 98 vil mddbele en

offentlig Understøttelse, og faa alle de andre. Banfeligheden for denne Sags Vedkommende ligger altsaa paa ingen Maade deri, at man ikke fer Storheden, ikke fer det mærkværdige, fom er heri, men Banfeligheden ligger deri, at denne Mand under sin forjensfulde og til Dels udmærkede litterære Virksomhed, har ved Siden af andre Egenstaber udsolbet den, fom den højtærede Kultusminister i Gaar ganske særlig drog frem og betragtede fom de centrale Egenstaber hos denne Mand, saaledes at han efter min Overbevisning gav et aldeles falsk Billede af, hvorledes denne Mand skal opfattes — i det mindste er min Opfattelse overordentlig forskellig fra den højtærede Kultusminister, og jeg skal tillade mig kortelig at udtale det. Jeg maa lige fom mange andre indrømme, at her er en ensfydig, en lidenstabelig, en agitatorisk Virksomhed i vor Litteratur, her er ogsaa en hensynsløs, en paa adskillige Punkter uretfærdig, spodst, og utidig overlegen Virksomhed, der er Tale om; alt dette kan jeg se, dette kan jeg indrømme. Men jeg siger, det er ikke dette, fom egentlig danner Billedet af denne Mand, det er ikke det, der skulde holdes op, naar man taler om at gøre ham til Genstand for en Dotation fra Statens Side. Det er i Virkeligheden dette, der blev kaldt i Gaar Aftes det centrale i hans Virksomhed, men det er det underordnede. Det væsentlige er derimod dette, at han har fremmet Studiet af de æstetiske Emner her i vort Land saa vel fom i Udlandet i en overordentlig Grad og bragt alle disse Studier ind i et helt nyt Stadium. Der er at fige med Hensyn til alt dette mindre fordelagtige, fom ogsaa jeg fra mit Standpunkt maa indrømme, der er ikke saa lidt af, at det skal forklæres ud fra en Egenstaber, fom man i Almindelighed ikke er tilbøjelig til at tillægge denne Mand, fordi man ikke har haft Lejlighed til at se ham paa saa nært Hold, saaledes fom jeg i en Arrække har haft Lejlighed til at se ham. Der er ved Siden af den store intellektuelle Udvikling, der er til Stede her, ogsaa en overordentlig høj Grad af Barmhæd og Nativetet, og derfor er denne Mand fra først af kommen til at se noget forskert paa sin hele Virksomhed og paa, hvad der er det væsentlige i den. Jeg hørte nu ogsaa denne Ytring, fom den højtærede Kultusminister fremdrog i Gaar Aftes, om Tugthus og Forbedringshus, det er en Ytring, fom jeg ikke huster at have hørt tidligere, men den er i Analogi med meget andet, fom jeg har været Vidne til, og jeg tvivler ikke om, at den er brugt. Men det skulde dog ikke være den Slags Ting, fom man drager frem og